

Retouradres Postbus 16228 2500 BE Den Haag

Aan de minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport
De heer H.M. de Jonge
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Datum
10 januari 2018

Onderwerp
Wijziging van de
Jeugdwet -
woonplaatsbeginsel

Uw kenmerk

Ons kenmerk
MvH/RvZ/MK/bs/
ATR0122/2018-U004

Bijlage(n)

Geachte heer De Jonge,

Op 12 december 2017 is voor advies voorgelegd het Wetsvoorstel 'Wijziging Jeugdwet in verband met de wijziging van het woonplaatsbeginsel'. Er is voor het wetsvoorstel ook een internetconsultatie gestart, waarvan de reactietermijn afloopt op 23 januari 2018.

Er zijn in de praktijk van de Jeugdwet uitvoeringsproblemen met het woonplaatsbeginsel. In de Jeugdwet is thans geregeld dat de gemeente van de woonplaats van de jeugdige (financieel) verantwoordelijk is voor de te verstrekken jeugdhulp (verblijf of ambulante jeugdhulp). De uitvoering van dit onderdeel van de Jeugdwet leidt in de praktijk tot onnodig hoge uitvoeringskosten. Wat de woonplaats is, vraagt nogal wat uitzoekwerk van aanbieders en gemeenten. Het voorgenomen wetsvoorstel wijzigt het thans geldende woonplaatsbeginsel. Het doel is lagere administratieve en uitvoeringslasten voor aanbieders respectievelijk gemeenten te realiseren. Daarnaast beoogt het wetsvoorstel een financiële prikkel te leggen bij gemeenten waar de jeugdige woont of oorspronkelijk met zijn ouders woonde. Met die prikkel moeten zij eerder geneigd zijn om meer aan preventie en jeugdhulp dichtbij huis te doen.

Het wetsvoorstel voert twee wijzigingen in het woonplaatsbeginsel door:

1. Voor jeugdigen met ambulante jeugdhulp komt in het vervolg als woonplaats te gelden de gemeente waarvan de jeugdige ingezetene in de zin van de Wet op de Basisregistratie Personen (Wet BRP) is. Het gevolg van deze wijziging is dat niet meer onderzocht hoeft te worden wie het gezag uitoefent. Raadpleging van de Basisregistratie Personen (BRP) is in de regel voldoende om te bepalen welke gemeente verantwoordelijk is. Raadpleging van het Centraal Gezagsregister kan in het vervolg achterwege blijven. Dat geldt ook voor de interpretatie van de gegevens uit dit register.
2. In geval van verblijf bij een jeugdhulpaanbieder, een pleegouder of in een instelling komt in het vervolg als woonplaats te gelden de gemeente waarvan de jeugdige onmiddellijk

voorafgaande aan het verblijf ingezetene in de zin van de Wet BRP is. Naast een vermindering van de administratieve lasten legt deze wijziging ook een prikkel bij de gemeente waar de jeugdige laatstelijk woonde. Deze prikkel is er op gericht om vooral te kijken naar verblijf in en nabij de gemeente en om meer aan preventie te doen. Bovendien worden met deze wijziging bezwaren van 'vestigingsgemeenten' tegen uitbreiding van instellingen in de gemeente weggenomen.

Toetsingskader

ATR heeft de gevolgen voor de regeldruk beoordeeld aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nut en noodzaak: is er een taak voor de overheid en is regelgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

Bevindingen

1. Onderbouwing nut en noodzaak

De toelichting op de wetwijziging beschrijft nut en noodzaak van de wetwijziging. De problemen met de huidige regeling zijn uitgebreid beschreven. Zij onderstrepen naar het oordeel van het college de noodzaak om het huidige woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet aan te passen. Er is door het departement ook een impactanalyse gemaakt van een aantal alternatieven voor de huidige regeling. De resultaten van de analyse zijn vastgelegd in een rapport van KPMG. De scores op de effecten voor de regeldruk en de effectiviteit van de financiële prikkels voor zorgaanbieders rechtvaardigen volgens het college de keuzes die in het wetsvoorstel zijn gemaakt. De toelichting motiveert de keuze op adequate wijze.

2. Minder belastende alternatieven

De essentie van het wetsvoorstel is gelegen in de wijziging van het woonplaatsbeginsel met als doel de administratieve lasten voor aanbieders en gemeenten te verlagen. Ook is het doel de financiële prikkels voor gemeenten te versterken. De diverse alternatieven zijn door het departement op effecten gewogen. De in het wetsvoorstel gemaakte keuze komt als minst belastend uit de bus. Een minder belastend alternatief is naar het oordeel van het college niet voorhanden.

3. Werkbaarheid en merkbaarheid

De alternatieven voor wijziging van het huidige woonplaatsbeginsel zijn in de impact-assessment op werkbaarheid en merkbaarheid getoetst. Brancheorganisaties voor de jeugdhulp, VNG en gemeenten zijn bij het assessment betrokken geweest. De voorgenomen wijziging scoort – blijkens het assessment - het best op eenvoud, werkbaarheid, administratieve lastenreductie en effectiviteit van de financiële prikkels. Het college acht met de door het departement gevolgde aanpak voldoende geborgd dat de regeling werkbaar is en de gevolgen voor aanbieders van jeugdhulp merkbaar zijn.

4. Berekening regeldruk

De beschrijving en berekening van de effecten voor de regeldruk zijn vrijwel volledig. Zij behoeven op twee punten wijziging of aanvulling:

- Bij de structurele regeldrukgevolgen voor de ambulante zorg is een aanpassing van de berekening nodig, waardoor de tijdsbesparing lager uitvalt.
- Bij jeugdhulp zonder verblijf ontbreken in de verantwoording de eenmalige kennisnemingskosten. De toelichting volstaat voor deze groep jeugdigen met de vermelding dat er geen substantiële eenmalige kosten zijn, maar geeft niet aan waarom dat zou moeten worden aangenomen.

4.1 Het college adviseert de beschrijving en berekening van de gevolgen voor de regeldruk op de beide punten aan te passen.

Dictum

Nut en noodzaak van de maatregelen zijn duidelijk en adequaat in de toelichting gemotiveerd. Er zijn geen minder belastende alternatieven voorhanden. En de gevolgen voor de regeldruk zijn op twee punten na volledig en correct in beeld gebracht. Het voorgaande overwegende is het dictum van dit advies:

Het wetsvoorstel indienen, nadat met het adviespunt rekening is gehouden.

Het college vertrouwt erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris